

TIEDOTE

KUNNALLISEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN ENSIASKELEET

Lea Pulkkinen, Kirsi Pohjola, Niina Kotamäki ja Leevi Launonen
Jyväskylän yliopiston perhetutkimuskeskuksen julkaisuja 16, 2006.

Julkistaminen Perhetutkimuspäivien yhteydessä 6.4.2006
Jyväskylän yliopisto, Agora, C301 (Akvaario) klo 11-12.

Laki ei yksin riitä

Seloste antaa tietoa aamu- ja iltapäivätoiminnan laadusta puoli vuotta sen jälkeen, kun merkittävä lasten kasvuympäristöä koskeva reformi astui voimaan syksyllä 2004. Perusopetuslain muutoksen perusteella kunnilla on ollut mahdollisuus tarjota perheille valtion taloudellisesti tukemaa aamu- ja iltapäivätoimintaa, johon ovat voineet osallistua ensimmäisen ja toisen luokan oppilaat sekä luokkatasosta riippumatta erityisopetussiirron saaneet oppilaat. Tulokset osoittivat, että laki ei yksin riitä, vaan sen toteuttaminen vaatii jatkuvaa kehittämistyötä ja seurantaa.

Tutkimusta varten haastateltiin 116 aamu- ja iltapäivätoimintaryhmän vastuuhjaajaa 10 kunnasta. Vertailukohtana olivat kolmivuotisen MUKAVA-hankkeen yhteydessä kehitetyt eheytyttyyn koulupäivään sisältyneet toimintamuodot. Toiminnan järjestäjätahoja olivat yhdistykset, kunnat ja seurakunnat. Aamutoimintaa ei järjestetty juuri lainkaan silloin, kun se ei ollut osa eheytyttyä koulupäivää, joten tulokset kuvaavat miltei yksinomaan iltapäivätoimintaa.

Opetushallituksen ohjeita toteutettiin puutteellisesti

Kunnat olivat saaneet opetushallitukselta ohjeet aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä. Niitä noudatettiin toiminnan aloitusvaiheessa heikosti. Toimintatiloissa oli puutteita, jotka koskivat järjestäjätahosta riippuen joko ryhmän omaa tilaa, joka saattoi olla tarkoitukseen sopimaton, tai sisä- ja ulkoliikuntatiloja, jolloin lasten liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet saattoivat puuttua täysin. Osittain tilaongelmien takia lapsen kannalta tasapainoisen päiväohjelman toteuttamisessa oli vaikeuksia. Sisältöjen osalta toiminta etsi vielä muotojaan, eikä esimerkiksi levon osuus päiväohjelmassa ollut selkiytynyt. Vastuuhjaajien koulutus oli vaatimatonta ja suurelta osalta (40 %) avustavista ohjaajista alan koulutus puuttui kokonaan. Yhteistyötä koulun kanssa oli, jos toimintaa organisoitiin koulussa; tiivis yhteistyö vanhempien kanssa oli harvinaista.

Koulukeskeisen toimintamallin edut

Mahdollisuus monipuolistaa iltapäivätoimintaa harrastekerhoihin osallistumisella oli lähinnä vain eheytyttyä koulupäivää toteuttavissa kouluissa. Niiden koulukeskeinen toimintamalli helpotti monien ongelmien, kuten tila- ja yhteistyökysymysten ratkaisua.

Lisätietoja:

Lea Pulkkinen 5.4.06 alkaen puh. 050-5524 891